

Midterm Review

Juni 2021

VVD Statenfractie Noord-Holland
vvd@noord-holland.nl

Introductie

Inmiddels zijn we, als VVD fractie in Provinciale Staten in Noord-Holland, over de helft van onze bestuursperiode (2019 – 2023) met als vertrekpunt ons verkiezingsprogramma *Kansen creëren en benutten*. Direct na de verkiezingsuitslag van 2019 zijn we hard aan de slag gegaan om zoveel mogelijk punten uit ons verkiezingsprogramma te verankeren in het coalitieakkoord *Duurzaam Doorpakken*. Met veel optimisme en enthousiasme doen we als fractie echt aan ‘doorpakken’ in Noord-Holland door belangrijke opgaven aan te pakken. Dit gaat echter niet vanzelf. Aanzienlijke en onvoorziene wereldwijde ontwikkelingen hebben tot veel veranderingen geleid – aanleiding hiervan is de in maart 2020 uitgebroken coronacrisis. Vanzelfsprekendheden waren sindsdien ineens niet meer vanzelfsprekend. Zo ontstond er in toenemende mate onzekerheid op gebied van gezondheid, welzijn, welvaart en vrijheid. De VVD heeft op de negatieve ontwikkelingen van de coronacrisis zo goed als mogelijk weten in te spelen met als doel de pijn van inwoners en ondernemers van Noord-Holland te verzachten. Dit heeft geleid tot, onder andere, het naar voren halen van infrastructurele projecten – om de werkgelegenheid te stimuleren – en er zijn noodfondsen ingesteld ter waarde van 110 miljoen euro die zich richten op economisch herstel en het ondersteunen van organisaties.

Verder wordt er volop gewerkt aan dossiers op gebied van de woningbouw, bereikbaarheid, stikstof, financiële huishouding en Regionale Energie Strategieën. Trots zijn we ten eerste op de veerkracht van de inwoners en ondernemers van Noord-Holland om zo goed als mogelijk om te gaan met corona. We zijn eveneens trots op het boeken van goede resultaten in het stikstofdossier, de woondossiers en het naar Zandvoort halen van de F1. Daarbij houden we een scherp oog op de financiën.

De VVD maakt onderdeel uit van het provinciale bestuur (college van gedeputeerde staten) en, zoals hierboven beschreven, heeft de VVD een grote positieve invloed op het zo goed en betrouwbaar mogelijk besturen van de provincie Noord-Holland. Dat doen we echter niet alleen. Zoals gebruikelijk besturen we middels een coalitie. In deze bestuursperiode is er sprake van een brede coalitie met een diversiteit aan belangen. Dit betekent dat men moet geven en nemen – concessies doen is nu eenmaal onoverkomelijk om in een coalitie Noord-Holland zo goed als mogelijk te besturen. In de besluitvorming handelen wij altijd vanuit het principe om verantwoordelijkheid te nemen voor realistisch, betaalbaar en uitvoerbaar beleid dat een positief effect heeft op de inwoners, bezoekers, organisaties en ondernemers in Noord-Holland.

Deze midterm review verschaft inzicht over wat de VVD in Noord-Holland sinds 2019 heeft bereikt en wat we tot aan de verkiezingen van maart 2023 nog willen bereiken. Belangrijke onderwerpen op gebied van woningbouw, infrastructuur, ondernemerschap, natuur en landschap, financiële huishouding en duurzaamheid komen aan bod.

In de volgende hoofdstukken wordt per portefeuille een toelichting gegeven over de belangrijkste politieke thema's, langs de volgende lijnen: wat is er politiek bereikt en wat willen we tot aan de verkiezingen van 2022 nog bereiken?

Namens de VVD fractie Noord-Holland,

Erik van der Maas, fractievoorzitter

Inhoudsopgave

Introductie	1
1. Mobiliteit en bereikbaarheid	3
Hoe gaat het en wat zijn de belangrijkste politieke thema's?	3
Wat is er politiek bereikt?	3
Wat willen we nog bereiken tot de volgende verkiezingen?	4
2. Economie, Financiën en Bestuur	5
Hoe gaat het en wat zijn de belangrijkste politieke thema's?	5
Wat is er politiek bereikt?	5
Wat willen we nog bereiken tot de volgende verkiezingen?	6
3. Ruimte, Wonen en Klimaat	7
Hoe gaat het en wat zijn de belangrijkste politieke thema's?	7
Wat is er politiek bereikt?	7
Wat willen we nog bereiken tot de volgende verkiezingen?	8
4. Natuur, Landbouw en Gezondheid	9
Hoe gaat het en wat zijn de belangrijkste politieke thema's?	9
Wat is er politiek bereikt?	9
Wat willen we nog bereiken tot de volgende verkiezingen?	9

1. Mobiliteit en bereikbaarheid

Hoe gaat het en wat zijn de belangrijkste politieke thema's?

Het algemene beeld is dat er flinke inzet nodig is om mobiliteit en bereikbaarheid op het gewenste niveau te houden. Binnen de portefeuille mobiliteit en bereikbaarheid gaat veel geld om en dat geld wordt door de andere coalitiepartijen bij voorkeur uitgegeven aan andere dingen zoals natuur, duurzaamheid. etc. Voornamelijk de fiets krijgt veel aandacht evenals openbaar vervoer. De auto (die ook steeds duurzamer wordt) daarentegen dreigt onderaan het lijstje te komen en we zetten in op een benadering van de auto als een gelijkwaardig vervoersmiddel waarbij keuzevrijheid voorop moet staan. Het noordelijk deel van de provincie, waar de auto het meest nodig is en de provincie leidend is (i.t.t. de MRA waar de Vervoerregio bepaalt) en ook in andere delen van de provincie waar de auto het beste vervoersmiddel is, mogen niet leiden onder een te grote focus op openbaar vervoer en fiets. Door corona is er optimisme dat de files niet meer terugkomen. De gevolgen van de voorkeur voor fiets en openbaar vervoer worden op dit moment goed zichtbaar en de discussie daarover loopt volop. Tot slot zijn we niet tegen openbaar vervoer of fiets maar behartigen ook en bijna als enigen de belangen van auto en vrachtvervoer. We maken zichtbaar waar de pijn ligt. Dit is incidenteel ook in de krant gekomen. De volgende thema's zijn het meest belangrijk:

- Bereikbaarheid
- Mobiliteit
- Infrastructuur
- Luchtvaart
- Havens
- Verkeersveiligheid
- Noordzeekanaalgebied
- Circulaire economie

Wat is er politiek bereikt?

- Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland en Zandvoort is verbeterd door financiële bijdrage provincie in het opwaarderen van het spoor;
- Er is een VVD motie aangenomen om infrastructurele projecten naar voren te trekken tijdens COVID-19- dit is noodzakelijk voor bedrijvigheid en werkgelegenheid;
- Er is onderzoek gedaan naar de gebruiksvriendelijkheid Houtribdijk;
- Er is voortdurend aandacht gevraagd voor de knellende verkeerssituatie rondom Alkmaar: de Leegwaterbrug, de Rekersvlotbrug, N9/Kogerveld en N242/N8;
- Meer budget vrijgemaakt voor veiligheid in het verkeer;
- Aandacht voor het houden van verantwoorde ruimte voor (regionale) luchtvaart en voor contractvernieuwing luchtvaarthaven Hilversum;
- Ten aanzien van het revolverend fonds PDENH is beter inzicht gekregen in hoe overheidsmiddelen worden besteed en hoe de controlerende functie van Provinciale Staten het beste kan worden ingevuld
- Nadruk gelegd op een onderdoorgang en achterliggende tracé bij de N247 met een dubbele rijbaan (2x2);
- Er is aandacht voor het bekijken van mogelijkheden om de Leimuiderbrug (N207) te verbreden;

- De opcenten zijn gelijk gebleven en, met afstand, nog steeds de laagste in Nederland.

Wat willen we nog bereiken tot de volgende verkiezingen?

- Financieel infra-gezond blijven en voorbereiden dat er goede besluiten genomen kunnen worden bij de volgende coalitie (de ambtelijke voorbereiding zit al de planning);
- VVD Noord-Holland zichtbaar houden als partij waar ook de auto en vrachttransport een warm benadering krijgen;
- Kritisch blijven volgen en zo nodig bijsturen dat Verbinding A8-A9, Onderdoorgang N247, Nieuwe Bennebroekerweg, tijdelijke Zaanbrug, bruggen Krommenie, etc. conform afspraken worden uitgevoerd;
- Kijken of we de Houtribdijk nadrukkelijker kunnen agenderen;
- Waar nodig blijven volgen van lopende projecten, vooral richting resultaten;
- Reageren op signalen uit het veld over problemen, deze agenderen, waar mogelijk oplossen;
- Investing in veiligheid van oudere fietsers nog verder vergroten;
- Luchtvaart: Schiphol in BRS-verband houden, niet daarbuiten, en Hilversum voortzetten met prominente rol voor elektrisch vliegen;
- Havens: rol in energietransitie (grootste uitdaging ligt in Den Helder) en in NZKG balans in verband met plannen woningbouw Amsterdam;
- Modal shift, zit in beginfase dus zoeken waar investeringen het meest renderen en hoe.
- Kritisch blijven volgen circulaire economie, in principe nuttig maar bewaken dat er niet teveel 'geld zoekt project' is;
- Volksvertegenwoordigende rol blijven invullen met werkbezoeken, video's, bijdragen aan nieuwsbrief, zichtbaar maken inzet VVD NH op social media e.d.

Woordvoerders: Grethe van Geffen en Klaas-Jeroen Terwal

2. Economie, Financiën en Bestuur

Hoe gaat het en wat zijn de belangrijkste politieke thema's?

In 2019 is vastgesteld om in lijn met coalitieakkoord en verkiezingsprogramma de nadruk te leggen op een heldere begroting en duidelijke verantwoording, aandacht voor de verbonden partijen en het evaluatiekader subsidies. Daarnaast zijn de nieuwbouw van Pallas in Petten en de nota Brandveiligheid actueel geweest. Tot slot, uiteraard niet verbazingwekkend, is de impact van de coronacrisis een belangrijk politiek thema geworden met besteding van additionele provinciale middelen in de vorm van steunpakketten als gevolg. De volgende thema's zijn meest belangrijk:

- Economie
- Bestuur
- Financiën
- Cultuur
- Juridische zaken
- Sport
- Openbare Orde en Veiligheid
- IPO

Wat is er politiek bereikt?

- **Een heldere begroting en duidelijke verantwoording**
Ten aanzien van de inrichting van de begroting heeft Provinciale Staten gekozen voor een gewijzigde programma indeling die bij de begroting voor 2022 in haar nieuwe opzet moet leiden tot meer inzichtelijkheid ten aanzien van beleidsdoelen en programmadoelen.
- **Aandacht voor de verbonden partijen**
Bij de evaluatie van de Nota Verbonden partijen uit 2014 hebben wij input geleverd die deels is verwerkt bij de totstandkoming van de nieuwe nota.
- **Evaluatiekader subsidies**
Van subsidies die structureel verstrekt worden dient periodiek (ééns per 4 jaar) te worden nagegaan of de beoogde doelen tegen redelijke en verantwoorde kosten gerealiseerd worden.
- **Governance Metropoolregio Amsterdam (MRA)**
Binnen de MRA is een governance discussie gestart die na de zomer zal leiden tot een vernieuwing van het MRA convenant. Belangrijk punt voor ons is dat er geen tweede bestuurslaag mag ontstaan en we als Staten meer en in een vroeg stadium betrokken worden bij de MRA. Dit heeft geleid tot een VVD motie die unaniem in de Staten is aangenomen. We hebben in dit proces de afstemming gezocht met de VVD fracties in de MRA regio en we willen deze samenwerking in de toekomst graag voortzetten.
- **Twee noodfondsen ingesteld naar aanleiding van de coronacrisis**
Op het moment dat de coronacrisis in alle hevigheid uitbrak, hebben we als bestuur onze verantwoordelijkheid genomen. Op initiatief van de VVD en samen met coalitiepartijen zijn er twee fondsen beschikbaar gesteld; een noodfonds (10 miljoen) voor culturele & maatschappelijke instellingen die schade hebben als gevolg hebben van de crisis en een economisch herstel en duurzaamheidsfonds (100 miljoen).

Wat willen we nog bereiken tot de volgende verkiezingen?

- Monitoren of de begroting in haar nieuwe opzet voldoet, desgewenst voorstellen doen tot bijsturing en bewerkstelligen dat deze opzet voor zover mogelijk wordt doorgetrokken naar de jaarstukken;
- De gedeputeerde Financiën bevragen naar de ervaringen met het nieuwe beleidskader verbonden partijen;
- De negatieve ontwikkelingen op het gebied van ondermijning op de voet volgen. Ondermijning raakt het fundament van onze democratische orde. De provincie heeft hier een belangrijke ondersteunende rol richting gemeenten. Van belang is dat er voor de bestrijding structureel middelen beschikbaar blijven vanuit het Rijk.

Woordvoerders: Miriam van Meerten en Gerard Hartog

3. Ruimte, Wonen en Klimaat

Hoe gaat het en wat zijn de belangrijkste politieke thema's

Het loslaten van het Wind op Land beleid met een minimum afstand windturbines tot woningen van 600 meter deed veel stof opwaaien. GroenLinks was bij de verkiezingen sterk gegroeid en kreeg het initiatief bij de formatie van de huidige coalitie. In deze gewijzigde verhoudingen kwamen bij de onderhandelingen ook de Regionale Energie Strategieën (RESsen) vanuit Den Haag op tafel, die bottom-up (vanuit draagvlak) moesten gaan vastleggen waar we windmolens en zonnepanelen op land willen plaatsen. Om dit proces te faciliteren moest er beleidsruimte komen voor gemeenten. In tegenstelling tot de VVD wilden de andere coalitiepartijen zo snel mogelijk alle kaders afschaffen. Dit heeft na intensieve onderhandelingen tot de afspraak geleid dat de RESsen leidend worden in provinciaal beleid.

De verwachting was dat als de verantwoordelijkheid voor de zoekgebieden voor windturbines dicht bij de inwoners wordt neergelegd, dit zou leiden tot oplossingen met lokaal draagvlak. Dit gaat ook bijna overal goed. Helaas zoekt het ultralinkse college van Amsterdam letterlijk de grenzen op, zonder te luisteren naar de omwonenden en buurgemeenten. Hierdoor kwam het loslaten van de 600 meter grens door de provincie extra onder de aandacht te liggen.

De volgende thema's zijn meest belangrijk:

- Regionale Energie strategieën (RES'en)
- Metropoolregio Amsterdam
- Omgevingsverordening
- Woningbouw
- Huisvesten arbeidsimmigranten

Wat is er politiek bereikt?

Regionale Regionale Energie strategieën

De VVD heeft meteen in 2019 de discussie over de energietransitie verbreed naar andere duurzame energiesoorten dan uitsluitend wind en zon op land. Het coalitieakkoord *Duurzaam Doorpakken* ziet innovatie als een wezenlijk onderdeel van de energietransitie en Provinciale Staten heeft het college met een VVD motie opgedragen om, naast 'zon en wind op land', ook voor andere en innovatieve energietechnieken de mogelijkheden gelijktijdig met het Regionale Energie Strategie proces (RES proces) in kaart te brengen en te stimuleren. Op 7 juni 2021 hebben we de voortgangsrapportage ervan behandeld en het is goed te zien dat de provincie hier serieus werk van maakt. De VVD heeft zich ook steeds duidelijk geprofileerd als voorstander van kernenergie voor de langere termijn.

De democratische legitimiteit van regionale projecten is vaak een punt van discussie en ook de RESsen waren hier kwetsbaar. Reden voor de VVD om expliciet ruimte te vragen voor de rol van de gemeenteraden als kaderstellend en controlerend orgaan. Om hun democratische rol te kunnen nemen diende er in de planning voldoende ruimte te komen voor staten, raden en waterschappen om het concept te kunnen amenderen. Hiermee is voorkomen dat ze aan het einde van het traject alleen ja of nee konden zeggen zonder te kunnen bijsturen. Ook heeft de VVD aandacht gevraagd voor de grensoverschrijdende problemen van windturbines aan gemeentegrenzen en gewezen op de positie van volkstuinten, waarvan sommige overnachtingsmogelijkheden hebben, bij het plannen van

windturbines

Metropool Regio Amsterdam

Tot in het voorjaar van 2021 werd de MRA in de commissie RWK behandeld. De VVD heeft consequent gepleit voor goede democratische controle en gewaarschuwd tegen een uitdijende MRA zonder democratische legitimiteit. Dit standpunt is inmiddels gemeengoed geworden in Provinciale Staten. De VVD heeft zich, helaas zonder resultaat, hevig verzet tegen de verhoging van de provinciale bijdrage per inwoner.

Wonen

De VVD tijdens de verkiezingen uitgesproken om meer woningbouw te realiseren in Noord-Holland. Dit is door de VVD doorgezet bij de behandeling van de Omgevingsverordening. We hebben gevraagd om een Masterplan Wonen en een notitie lintbebouwing. Deze twee documenten hebben als doel dat er gezocht wordt naar de mogelijkheden om woningbouw in onze provincie vlot te trekken en vooral te gaan kijken naar de mogelijkheden in plaats van de onmogelijkheden. Allebei de documenten volgen na het zomerreces.

De VVD heeft ook veel aandacht voor arbeidsmigranten. Het grootste deel van de arbeidsmigranten werkt slechts een korte of middellange tijd in Nederland en keert daarna weer huiswaarts. Deze doelgroep heeft dus geen noodzaak tot integratie of behoefte aan een reguliere woning. We kunnen de druk op de Noord-Hollandse woningmarkt enorm verminderen door voor deze doelgroep alternatieve huisvesting te realiseren. Hiermee komen veel reguliere woningen weer beschikbaar in de woningmarkt. Met flexibele en tijdelijke woonconcepten (arbeidsmigrantenhuisvesting, studentenhuysvesting, statushouders, spoedzoekers, etc.) kan kwalitatief goede en betaalbare huisvesting gerealiseerd worden. De VVD pleitte daarom voor een apart afwegingskader voor tijdelijke huisvestingsconcepten. Hiermee wordt het mogelijk om flexibel in te spelen op deze belangrijke problematiek, zonder onomkeerbare dingen te doen. De projecten verdwijnen weer over 10-20 jaar als ze niet meer nodig zijn. Gedeputeerde Staten is inmiddels gekomen met een Stimuleringsaanpak Flexwonen

[Wat willen we nog bereiken tot de volgende verkiezingen?](#)

Bij de behandeling van de RES 1.0 en bij de Omgevingsverordening 2022 wil de VVD zorgen dat windturbines niet zonder draagvlak vlak bij de buurgemeente op de erfgrens worden gezet. En in de energietransitie wil de VVD waken voor het geforceerd en te snel van het gas halen van woningen. Aardgas is, zeker in vergelijking met houtige biomassa, voor de VVD een aanvaardbare transitiebrandstof. Daarnaast zullen we goed kijken of het Masterplan Wonen en de notitie lintbebouwing voldoen aan de vragen die we gesteld hebben.

Woordvoerders: Hanneke Kaamer van Hoegge en Joost van Gilse

4. Natuur, Landbouw en Gezondheid

Hoe gaat het en wat zijn de belangrijkste politieke thema's?

De commissie heeft een sterke focus op natuur- en milieuonderwerpen, de economische (bedrijfsmatige) kant van de zaak wordt vaak onderbelicht. Zeker in de coalitie ontbreekt aandacht voor duurzame betaalbaarheid en gezonde bedrijfsvoering. Nadruk ligt op innovatieplannen, onderzoeken en weinig meetbaar resultaat. De verhoudingen binnen de coalitie zijn op persoonlijk gebied goed, maar politiek inhoudelijk zijn er grote verschillen. Wij kunnen op het proces iets bijsturen, en zijn daarnaast inhoudelijk in de veel gevallen een maximaal remmende factor om de aandacht op de economische kant niet te verliezen. De volgende thema's zijn meest belangrijk:

- Stikstofaanpak;
- VTH/Tata Steel;
- Natuurontwikkeling/NNN versus agrarische sector;
- Recreatie dicht bij huis;
- Faunabeheer (damherten, ganzen, vossen);
- Formule1 (politiek gevoelig, inhoudelijk geen grote rol provincie).

Wat is er politiek bereikt?

- Evenredige bijdrage van economische sectoren in stikstofaanpak;
- Aandacht voor innovatie in stikstofaanpak;
- Lobby richting het Rijk voor verduurzaming Tata Steel (innovatie en werkgelegenheid binnen handhavingsnormen);
- Agrarische beheercheck: noodzaak boeren voor natuurbeheer;
- Onderzoek/pilots voor nieuwe verdienmodellen agrarische sector;
- Gesprekken met ketenpartijen (o.a. financiers) opzetten vanuit Voedselvisie.

Wat willen we nog bereiken tot de volgende verkiezingen?

- Aandacht voor bedrijfsopvolging en jong talent in agrarische sector (expertmeeting);
- Invullen voorwaarden voor bedrijven voor het nemen van stikstof-reducerende maatregelen (expertmeeting gebiedsprocessen);
- Faunabeheer: schades omlaag (vooral nog gebeurt het omgekeerde) en vergroting biodiversiteit, ook vanwege impact op natuurdoelen door damherten, ganzen en vossen. Effectiviteit Faunabeheereenheden verbeteren (of ze anders afschaffen);
- Recreatie: recreatieschappen doen hun kerntaken, binnen financiële grenzen; meer vrijheid voor meer mensen om te ontspannen in grotere (verbonden) recreatiegebieden: "de provinciaal recreatieve hoofdstructuur". Aandacht genereren dat recreatiemogelijkheden dichtbij huis achterblijven bij toenemende bevolking;
- Blijven waken voor kop op Europees/landelijk beleid (randjes worden opgezocht door coalitiepartners);
- Aandacht voor rol vaste provincie: wat is het gemeenschappelijk doel, en wie doet wat effectief?
- Formule 1 race in Zandvoort meemaken.

Woordvoerders: Bas de Wit en Nick Roosendaal